

Jaarplan 2019

1. OBJECTIVE 2019 Legitimiteit: We spreken namens patiënten en leden doordat we vragen wat er speelt en individuele ervaringen vertalen naar collectief niveau

GOALS	STRATEGIEEN	ACTIEPLAN (wie, wanneer)
<p>1. Ieder standpunt van Patiëntenfederatie Nederland is mede gebaseerd op patiëntervaringen</p> <p>2. 85% van lidorganisaties geeft aan dat de standpunten van de Patiëntenfederatie Nederland gebaseerd zijn op relevante patiëntervaringen</p>	<p>1. We weten wat er bij patiënten en binnen de Patiëntenfederatie speelt door signalen te monitoren en actief meldingen en ervaringen te verzamelen, gekoppeld aan onze drie thema's of een actualiteit.</p>	<p>1. Actief meldingen en ervaringen verzamelen door uitvoering van het Nationale Zorgnummer, 8-10 meldacties, ZorgkaartNederland, MijnKwaliteitVanLeven (MKVL), focusgroepen, interviews en samenwerking met lidorganisaties. We gebruiken hierbij een criterialijst voor inzet van het juiste middel en een onderzoeksjaarprogramma. Hiermee zorgen we voor inhoudelijke koppeling met een van de kernthema's en de actualiteit en een zo hoog mogelijke respons.</p> <p>2. Samen met de leden zorgen we voor kwalitatief goede en snelle inzet van patiënten (ervaringskennis en kunde) met behulp van het platform ikzoekeenpatient.nl.</p> <p>3. We consulteren minimaal 5 wetenschappers en experts op het gebied van patiëntervaringen voor het uitvoeren van een goed onderbouwd jaarprogramma voor meldacties en analyse van data.</p>
	<p>2. We gaan op zoek naar moeilijk te bereiken doelgroepen om te weten te komen wat er bij hen speelt en hoe we onze middelen ook op die groepen kunnen richten.</p>	<p>1. We gaan op zoek naar moeilijk te bereiken doelgroepen door bij MijnKwaliteitVanLeven, ZorgkaartNederland en Samen Beslissen samen te werken met onze leden en andere partners die toegang hebben tot deze groepen.</p> <p>2. We inventariseren per project/activiteit wat er speelt bij moeilijk te bereiken doelgroepen door samenwerking met partners in specifieke projecten. In het programma Mijn Kwaliteit van Leven bereiken we mensen voor wie zelfbeoordeling moeilijk of onmogelijk is door implementatie van de observatiemethode, gesprekskaarten en interactietool.</p> <p>3. Er wordt een centraal informatiepunt ingericht inzake arbeidsparticipatie voor mensen met een chronische aandoening. Dit nummer is gekoppeld aan het Nationale Zorgnummer.</p> <p>4. Er wordt een ouderenpanel geselecteerd vanuit het Zorgpanel van de Patiëntenfederatie. Hiermee kunnen specifieke onderwerpen en signalen rond de zorg voor ouderen efficiënt worden opgehaald.</p>
	<p>3. De buitenwereld weet wat er speelt doordat we de ervaringen en meldingen van</p>	<p>1. De signalen die we ophalen uit de diverse bronnen worden vertaald naar collectief niveau door ze samen te brengen en te analyseren. We verbeteren de vertaling naar collectief niveau door koppeling te maken met externe onderzoeken, trends en andere bronnen. Voor de presentatie van resultaten introduceren we de patientenmonitor, een voor de buitenwereld herkenbaar concept.</p>

	patiënten vertalen naar collectief niveau.	2. We verbeteren de vertaling van MKVL-uitkomsten en de data van ZorgkaartNederland naar collectief niveau door samenwerking met experts en onderzoekers. Bijvoorbeeld met het RIVM, de IGZ en diverse onderzoeksbureaus. Daarnaast worden in diverse programma's de tools doorontwikkeld om signalen eenvoudiger uit data te kunnen halen.
	4. Patiënten komen bij relevante onderwerpen zelf aan het woord door structureel bij al onze uitingen verhalen en voorbeelden van patiënten te presenteren.	1. Bij alle uitvragen via de diverse bronnen (meldacties, ZorgkaartNederland, Mijn Kwaliteit van Leven) worden voldoende open vragen gesteld om het verhaal van patiënten goed in beeld te krijgen. Deelnemers wordt altijd gevraagd om mee te werken aan een interview. Patiënten komen in beeld doordat bij alle onderzoeken die we doen minimaal 3 patiëntverhalen worden uitgewerkt. 2. In Mijn Kwaliteit van Leven worden blogs geplaatst op de website onder 'Mijn verhaal'. Deze verhalen worden tevens in de rapportages gebruikt.
	5. We creëren meer bereik en impact door zo veel mogelijk samen te werken met partners.	1. We creëren meer volume bij het verzamelen van patiëntervaringen en ontsluiten externe databronnen door structurele samenwerkingsverbanden aan te gaan met een aantal (grote) partners. Dit geldt met name voor ZorgkaartNederland en Mijn Kwaliteit van Leven. 2. We zorgen voor legitimiteit bij onze leden en hun achterban door zodra er raakvlak is met de aandoeningen of activiteiten van een of meer lidorganisaties, hen hier bij te betrekken. Bij ZorgkaartNederland wordt op diverse plaatsen de verbinding gelegd met aandoeningen.

2. OBJECTIVE 2019 Verbinding: Eén sterke, professionele patiëntenbeweging door een sterkere verbinding tussen leden onderling én met het bureau en door goede samenwerking met andere koepels en nieuwe platforms

GOALS	STRATEGIEËN	ACTIEPLAN (wie, wanneer)
1. Bij alle gedefinieerde overkoepelende thema's/ issues is er één gezamenlijke Federatie met scherpe stellingname en patiëntinbreng	1. De Patiëntenfederatie heeft een helder gezamenlijk doel voor ogen en acteert daarnaar doordat de Patiëntenfederatie samen met de leden een visie over regie op gezondheid in 2030 heeft ontwikkeld.	1. Deze visie is in 2018 afgerond. In 2019 buigen we ons met de leden over de operationalisering van deze visie en hoe we de deze visie verder gaan uitvoeren; samen met partijen. We zorgen voor de doorvertaling van de visie in onze meerjarenbeleidsplannen, werkplannen en anderszins. In 2019 werken we ook samen in een intensief traject dat een vervolg is op het visietraject: een visietraject gericht op de Patiëntenfederatie, patiëntenorganisaties, leden en de patiëntenbeweging. Met elkaar zoeken we antwoorden op vragen als: wie zijn onze leden, hoe moet de Patiëntenfederatie van de toekomst eruit zien, wie willen we vertegenwoordigen, etc. 2. We werken samen met leden en andere koepels om een lange termijn doel te verwezenlijken: meer financiële slagkracht voor de patiëntenbeweging. In 2019 geven we uitvoering aan een gezamenlijk plan dat in 2018 is opgesteld.
	2. We benutten de beperkte middelen efficiënt door krachtenbundeling en taakverdeling tussen bureau en leden en met de leden onderling, koepelorganisaties en andere partijen.	1. Het bureau maakt het voor leden gemakkelijk en aantrekkelijk om deel te nemen aan activiteiten en/of gebruik te maken van de federatieproducten en deze te promoten bij hun achterban: <ul style="list-style-type: none"> • Leden krijgen een op hen toegespitst overzicht over onze producten incl. contactpersonen en we organiseren een open dag hierover. • Instrumenten die door leden gemaakt zijn worden actief onder de aandacht gebracht bij andere leden. • We stroomlijnen de communicatie en samenwerking verder. • We gebruiken het besloten deel en de vraagtool in het besloten deel voor contact met de leden (raadpleging; consultatie). • We optimaliseren de inhoud en het werken met de database met ledengegevens.
	3. Patiëntenfederatie Nederland is een sterke dynamische en inspirerende federatie doordat we samen optrekken op gemeenschappelijke belangen, van elkaar leren en elkaar versterken.	1. Bijeenkomsten (naast ALV en directieoverleg) <ul style="list-style-type: none"> • 2 inhoudelijke bijeenkomsten waar leden en hun achterban elkaar ontmoeten. • 2 inspiratiesessies voor medewerkers, door leden verzorgd. In 2019 gaan we actief aan de slag met webinars en digitale vormen van communicatie met de leden. 2. Het bureau organiseert en ondersteunt dossierwerkgroepen op voor leden belangrijke/actuele beleidsthema's (met een concreet beoogd resultaat). Deelnemers leren van elkaars ervaringen, trekken samen op en verdelen taken. Voorbeelden van een dossier: Medicijnen, Hulpmiddelen, Verzekerd pakket, Spoedzorg en Mondzorg. Binnen dossiers worden activiteiten uitgevoerd zoals lobby, richtlijnontwikkeling, verzamelen van patiëntervaringen. 3. We versterken onze lobbyfunctie en zorgen dat er voor spoedsituaties een 'fast track' komt t.b.v. snelle consultatie van leden.

		<p>4. We onderzoeken of het wenselijk is om achterbanraadplegingen samen met leden te laten plaatsvinden.</p> <p>5. We onderzoeken of we specifieke afstemming en samenwerking van leden met elkaar kunnen faciliteren en ondersteunen, zoals rondom comorbiditeit, rond lichaamsgebieden of voor tussenkoepels.</p> <p>6. We gaan het nieuwe PG-beleidskader inrichten voor onze leden en we behartigen samen hun belangen als het nieuwe beleidskader tot problemen leidt.</p>
	<p>4. Binnen de Patiëntenfederatie kennen we elkaars belangrijke activiteiten en weten we elkaar te vinden doordat er goed gebruikte en gewaardeerde informatiekkanalen (online en fysiek) zijn.</p>	<p>1. We stimuleren contacten met en tussen leden, via ALV, directieoverleg, digitale kanalen.</p> <p>2. We werken aan het verder interactief maken van ons besloten online communicatiekanaal voor leden en bureau. Dit is dé plek waar alle belangrijke nieuws en informatie (zoals activiteitenkalenders) verzameld en gedeeld wordt.</p> <p>3. T.a.v. externe communicatie stemmen we online en met een jaarlijkse bijeenkomst goed af tussen leden en bureau.</p>

3. OBJECTIVE 2019 Patiënten: Patiënten kunnen slim kiezen en (mee)beslissen door gebruik te maken van professionele en ervaringsdeskundige instrumenten, informatie en ondersteuning/ coördinatie die door of met bureau en leden zijn ontwikkeld

GOALS	STRATEGIEEN	ACTIEPLAN (wie, wanneer)
1. 60% van patiënten weet dat hij kan kiezen in de zorg	1. Patiënten weten dat ze kunnen kiezen voor zowel zorgverleners als voor behandelingen.	1. Patiënten worden bewust gemaakt dat ze kunnen kiezen door; <ul style="list-style-type: none"> De publiekscampagne 'Samen Beslissen' is geïntroduceerd in de medische specialistische zorg en huisartsenzorg en wordt samen met de veldpartijen verder uitgewerkt en breder uitgerold over Nederland. Het accent ligt op samen beslissen voor behandelingen, maar er zal ook aandacht zijn voor het kiezen van zorgverleners. Voorafgaand aan het overstapeseizoen voor zorgverzekeringen worden verschillende bewustwordings-activiteiten uitgevoerd die via onze website worden verspreid.
	2. Patiënten hebben de beschikking over informatie die hen helpt beter te kiezen voor een doordat Patiëntenfederatie Nederland zorgt voor breed bekende goede keuzehulpen die gebaseerd zijn op actuele (kwaliteits-) informatiegegevens en aansluiten bij de realiteit van de patiënt.	1. We maken kwaliteitsverschillen inzichtelijk in meerdere sectoren. Medisch Specialistische Zorg: <ul style="list-style-type: none"> De pilot die in 2018 is uitgevoerd om de PREM's (patiëntervaringsmetingen) in de medisch specialistische zorg te koppelen aan ZorgkaartNederland, wordt geëvalueerd en er worden afspraken gemaakt met de zorgverzekeraars en ziekenhuizen over de verdere implementatie. Ook worden hiervoor financiële afspraken gemaakt. Toegewerkt wordt naar de situatie dat ZorgkaartNederland de landelijke standaard wordt voor PREM-ontsluiting. Doel is significante vergroting van volumes op ZorgkaartNederland zodat patiënten daadwerkelijk kunnen kiezen voor de beste zorg en de betrouwbaarheid van waarderingen groter wordt. En zodat er inhoudelijk betere keuze-informatie voor patiënten wordt verkregen, die ook voor zorgaanbieders verbeterinformatie oplevert. Het Value based healthcare implementatieprogramma dat onder leiding van het Zorginstituut en VWS start, moet met patiëntenparticipatie worden uitgevoerd. De Patiëntenfederatie gaat daarin participeren en inbreng van patiëntenorganisaties coördineren. Ook dragen we in verschillende projecten bij aan de implementatie en het gebruik van uitkomstinformatie, zoals in het grote programma Beslist Samen met alle ziekenhuiscoöperaties en het programma van Santeon waarin wordt onderzocht hoe PROMS resultaten kunnen bijdragen aan het vergelijken zorginstellingen, aan risicoprofielen (obv patiënts like me) en het gebruik van uitkomstinformatie voor samen beslissen in de spreekkamer. Doorontwikkeling indicatoren en Transparantie op uitkomsten: samen met patiëntenorganisaties indicatoren ontwikkelen en onderhandelen met zorgaanbieders en zorgverzekeraars over het transparant maken van keuze-informatie en informatie over kwaliteit van zorg. De indicatoren, inclusief PROMS (uitkomsten van zorg door patiënten gerapporteerd), worden met zorgverleners en zorgverzekeraars aangeboden aan het register van het Zorginstituut. Tevens wordt bepaald welke andere kwaliteitsbronnen we kunnen gebruiken om inzicht te geven

in de kwaliteit van zorg en keuze informatie.

- In samenwerking met de NZa prijstransparantie door aanbieders en zorgverzekeraars stimuleren.
- De nieuwe keuzehulpen voor patiënten voor het kiezen van een zorgaanbieder, zullen worden geupdate en uitgebreid met meerdere informatiebronnen. Ook zal een doorontwikkeling plaatsvinden om PROM informatie toe te voegen aan de keuzehulpen. Dit geldt voor in totaal tenminste 30 aandoeningen keuze-adviestools worden gemaakt.
- Deelname aan PROMs platform van het Zorginstituut, waarmee richting wordt gegeven aan de ontwikkelingen op het gebied van PROMs in Nederland.

Langdurige Zorg en wijkverpleging:

- Implementatie van het kwaliteitskader verpleeghuiszorg.. We leveren input op alle relevante onderwerpen zoals bevorderen van persoonsgerichte zorg, doorontwikkeling indicatoren, leren en verbeteren in de verpleeghuiszorg, personeelssamenstelling.
- We ontsluiten kwaliteitsinformatie vanuit de verpleeghuissector via Zorgkaart Nederland. Ook werken we mee en dragen we bij aan het programma Keteninformatie Kwaliteit Verpleeghuiszorg van het Zorginstituut Nederland.
- Verdere verkenning informatiebehoefte van mensen bij het kiezen voor een verpleeghuis.
- Implementatie van het kwaliteitskader wijkverpleging. Bijdrage aan totstandkoming van ondermeer indicatoren kwaliteit wijkverpleging, en afspraken over transparantie van data. Ook wordt vanuit het kwaliteitskader gewerkt aan de integratie van de PREM wijkverpleging en uitvraag en ontsluiting via Zorgkaart Nederland.
- Vanuit het hoofdlijnenakkoord wijkverpleging werken we mee aan de totstandkoming van een relevante set etalage informatie over de wijkverpleging en de ontsluiting daarvan.
- Onafhankelijke cliëntondersteuning wordt ism zorgkantoren beter zichtbaar gemaakt op Zorgkaart.

Eerste lijn:

- Patiëntervaringen en kwaliteitsinformatie in de paramedische zorg o.a. via Zorgkaart Nederland beter ontsluiten. Er komt een pilot koppeling PREM Fysiotherapie aan Zorgkaart Nederland.
- Etalage informatie huisartsenzorg komt via kies uwhuisarts.nl en Zorgkaart Nederland beschikbaar. Hierover zijn met partijen afspraken gemaakt in het licht van het hoofdlijnenakkoord huisartsenzorg.
- Cliëntervaringen over huisartsenzorg worden transparant gemaakt, onder meer via Zorgkaart Nederland (hoofdlijnenakkoord huisartsenzorg)
- Kwaliteitsinformatie openbare farmacie wordt op een toegankelijker wijze zichtbaar gemaakt o.a. via Zorgkaart Nederland.

	<p>Zorgverzekeringen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Door een andere indeling en presentatie van zorgverzekeraars op Zorgkaart wordt gestuurd op het verhogen van het aantal reviews waardoor de relevantie van deze informatie vergroot wordt.
	<p>2. Met patiëntenorganisaties worden de mogelijkheden voor signalering en (h)erkenning van psychosociale klachten onderzocht door gestructureerd gebruik te maken van bestaande screeningsinstrumenten (PROMs) en er wordt algemene en aandoeningspecifieke informatie ontwikkeld en generieke keuze-informatie over (behandel)mogelijkheden voor psychosociale zorg. Patiënten worden daarmee bewust gemaakt van de mogelijkheden van psychosociale nazorg. De keuze-informatie ondersteunt en stimuleert het proces van Samen Beslissen.</p> <p>3. Met patiëntenverenigingen en in samenwerking met FMS en NHG wordt op structurele wijze patiëntinformatie bij richtlijnen en kwaliteitsstandaarden in de medisch specialistische zorg en de huisartsenzorg ontwikkeld en geplaatst op Thuisarts.nl en ZorgkaartNederland.nl en de websites van de patiëntenorganisaties.</p>
<p>3. Patiënten voelen zich uitgenodigd en toegerust om in gesprek te gaan over wat belangrijk voor hen is en om mee te beslissen, doordat Patiëntenfederatie Nederland zorgt voor goede gesprekshulpen die breed bekend gemaakt worden.</p>	<p>1. Patiënten kunnen hun eigen situatie in beeld brengen</p> <ul style="list-style-type: none"> • Mensen met een kwetsbare gezondheid beschikken met Mijinkwaliteitvanleven.nl (MKVL) over een hulpmiddel om hun eigen situatie in kaart te brengen en aan te geven wat belangrijk voor hen is. Daarbij kunnen ze kiezen voor deelname op een manier die past bij hun wensen en behoeften: digitaal, telefonisch en via gespreksbijeenkomsten. • Uitkomstinformatie en PROMS worden geschikt en beschikbaar gemaakt om te worden gebruikt in de spreekkamer voor samen beslissen. Wij zullen met het Zorginstituut, VWS, patiëntenorganisaties en de koepelpartijen de mogelijkheden onderzoeken en implementeren. <p>2. Patiënten zijn goed toegerust om het gesprek aan te gaan met hulpverleners</p> <ul style="list-style-type: none"> • Met FMS, NHG, V&VN en ZIN worden afspraken gemaakt maken over inhoud, registratie/toetsing, beschikbaarheid, beheer en onderhoud van (behandel)keuzehulpen en patiënteninformatie. Patiënten hebben de beschikking over keuzehulpen en consultkaarten die voldoen aan de kwaliteitseisen die wij samen met de beroepsgroepen hebben opgesteld. Ziekenhuizen, medisch specialisten, huisartsen en verpleegkundigen worden gestimuleerd om de keuzehulpen en consultkaarten te gebruiken in de spreekkamer. • Met de FMS, NHG, VWS en ZIN onderzoeken we of er één database kan komen voor goedgekeurde keuzehulpen en consultkaarten. • Patiënten worden gestimuleerd om in gesprek te gaan met naasten en hulpverleners over wat voor hen belangrijk is door gebruik te maken van Mijn Kwaliteitsmeter, het persoonlijk overzicht dat deelnemers ontvangen na het invullen van de vragenlijst van MKVL. • We stimuleren dat informatie “3 goede vragen” aanwezig is in de de wachtkamers van ziekenhuizen, klinieken en huisartspraktijken. De handreiking ‘Pas op de plaats, lastige vragen in uw zorg’ over ethiek, wordt geïmplementeerd en onder de aandacht gebracht bij patiënten en zorgverleners.

Samenhang en organisatie van zorg	<ul style="list-style-type: none"> In alle hoofdlijnenakkoorden zijn afspraken gemaakt over de Juiste Zorg op de Juiste Plek. Het gaat hierbij om concentratie en spreiding, netwerkvorming, verbinding met sociaal domein, substitutie, taakherschikking en zelfmanagement. Samen met patiëntenorganisaties zorgt de Patiëntenfederatie er voor dat patiëntenparticipatie plaats vindt bij de totstandkoming van regiobeelden en het bepalen van de toekomstige opgave. Patiënten worden ondersteund bij het aanspreken van zorgaanbieders op hun patiëntenrechten doordat zij de beschikking hebben over informatie en hulp vanuit de Patiëntenfederatie. De Patiëntenfederatie draagt zorg voor een goede waarborg van de rechten van patiënten door (juridische) inbreng te leveren op wetsvoorstellen en plannen van de overheid, de NZa en de IGJ.
4. Instrumenten die door bureau en leden gemaakt worden, worden ook aan anderen in de federatie ter beschikking gesteld zodat ze breder gebruikt kunnen worden.	Deze strategie is bij Verbinding verder ingevuld.
5. Een eerste groep patiënten heeft eind 2018 toegang tot hun medische data en kan beslissen wie nog meer toegang heeft doordat Patientenfederatie Nederland succesvol leiding heeft gegeven aan een versnellingsproces om tot persoonlijke gezondheidsomgevingen te komen.	Deze strategie is bij Innovatie verder ingevuld.
6. De producten van Patientenfederatie Nederland zijn succesvol qua inhoud en bereik doordat ze in het werk van alle leden en alle afdelingen van het bureau geïntegreerd zijn	Net als bij aandoeningsspecifieke producten, worden ook generieke producten samen met leden ontwikkeld. Hoort bij strategie 2 Verbinding.

4. OBJECTIVE 2019 Professionals: Professionals in de zorg werken meer patiëntgericht doordat we het patiënt perspectief hebben ingebracht in hun kwaliteitsstandaarden en werkwijzen

GOALS	STRATEGIEEN	ACTIEPLAN (wie, wanneer)
1. Alle beroepsorganisaties geven aan dat het ingebrachte patiëntperspectief de standaard/werkwijze beter maakt	1. Zorgverleners kunnen beter werken en de zorg verbetert, doordat Patiëntenfederatie Nederland het patiëntenperspectief inbrengt in kwaliteitsstandaarden, richtlijnen en werkwijzen.	1. We brengen structureel het patiëntenperspectief in bij kwaliteitsstandaarden, kwaliteitskaders en richtlijnen in de medisch specialistische zorg, de huisartsenzorg en de verpleegkundige zorg. De inbreng van patiënten en patiëntenorganisaties wordt door Patiëntenfederatie Nederland verder geprofessionaliseerd door ervaringen van patiëntenorganisaties uit te wisselen. De implementatie van richtlijnen en kwaliteitsstandaarden wordt door Patiëntenfederatie Nederland bevorderd door samenhang aan te brengen met andere kwaliteitsprojecten. Met de zorgsectoren Mondzorg, Farmacie en Fysiotherapie worden de randvoorwaarden voor patiëntenparticipatie bij richtlijnontwikkeling verkend en vastgesteld conform de uitgangspunten van Patiëntenfederatie Nederland.
		2. In samenwerking met wetenschappelijke verenigingen en de FMS voeren we een pilot uit voor de inbreng van het patiëntenperspectief bij kwaliteitsvisities.
	2. Zorgverleners werken meer patiëntgericht doordat ze door Patiëntenfederatie Nederland aangezet worden tot het uitvragen en benutten van patiëntervaringen, zowel individueel als organisatiebreed.	1. Gemeenten en zorginstellingen worden gestimuleerd uitkomsten van Mijnkwaliteitvanleven.nl te benutten. Zowel op individueel niveau (door gebruik te maken van Mijn Kwaliteitsmeter) als organisatiebreed, (door rapportages met gebundelde uitkomsten).
		2. We brengen het patiëntenperspectief in bij te ontwikkelen PREM's en PROM's. Wij richten een klankbordgroep in voor patiëntenorganisaties voor PROMS en de doelen en het gebruik van PROMS. 3. We blijven ZorgkaartNederland pakketten aanbieden. Met analyses van reviews kunnen zorgaanbieders gericht verbeteracties uitvoeren.
3. Zorgverleners leren van patiëntervaringen doordat Patiëntenfederatie Nederland vraag en aanbod van ervaringen aan elkaar verbindt.		1. Dankzij het eind 2017 gelanceerde 'Ik zoek een patient.nl' kunnen zorgverleners, beleidsmakers en onderzoekers gemakkelijker patiëntervaringen inzetten in hun werk.
		2. Vanuit de MKVL-database bieden we relevante en actuele geanonimiseerde citaten en uitkomsten aan afkomstig van mensen uit de doelgroep waar onze leden de belangen van behartigen.
4. Wetenschappelijk onderzoek wordt meer gericht op wat voor patiënten relevant is doordat Patiëntenfederatie Nederland de inbreng stimuleert vanuit patiëntenperspectief in het gehele onderzoeksproces van onderwerpskeuze tot implementatie.		1. Het patiëntperspectief brengen we actief in bij de gehele onderzoekscirkel, van agendasetting tot implementatie bij verschillende organisaties die zich bezighouden met onderzoek(financiering), zoals ZonMw, de wetenschappelijke verenigingen en gezondheidsfondsen. Onder meer door deel te nemen aan programmacommissies van ZonMW, door de inzet van het referentenpanel, door de inbreng van onderzoeksagenda's vanuit patiëntenperspectief en door relevante organisaties te adviseren over patiëntenparticipatie bij wetenschappelijk onderzoek.
		2. De Patiëntenfederatie stuurt samen met ZonMw en het Zorginstituut de ontwikkelingen op het gebied van wetenschappelijk onderzoek en zorgevaluatie aan door deel te nemen aan programmacommissies van ZonMw,

	<p>Leading the Change en het zorgevaluatie-programma dat door het Zorginstituut wordt uitgewerkt en gecoördineerd.</p> <p>3. We stimuleren patiëntenorganisaties eigen onderzoeksagenda's te ontwikkelen en zorgen dat deze onderzoeksagenda's mee worden genomen in de prioritering en toekenning van onderzoeksgelden door ZonMw.</p>
5. Zorgverleners werken beter met zorg voor patiëntveiligheid doordat Patiëntenfederatie Nederland de inbreng van het patiëntenperspectief stimuleert en de aandacht voor thema laat behouden.	<p>1. Met de NVZ, NFU, V&VN en FMS heeft de Patiëntenfederatie een plan opgesteld om de patiëntveiligheid in ziekenhuizen te verbeteren en vermijdbare schade en sterfte significant terug te brengen. De Patiëntenfederatie zal samen met deze partners invulling geven aan de uitvoering van de plannen en daarin de het patiëntenperspectief naar voren brengen en waarborgen.</p> <p>2. We brengen het belang van patiëntervaringen en het patiëntenperspectief bij patiëntveiligheid in bij verschillende zorgsectoren. Meldingen bij het Nationale Zorgnummer en analyse van waarderingen op ZorgkaartNederland zijn belangrijke bronnen. Speerpunten zijn medicatieveiligheid en medicatieoverdracht, hygiëne maatregelen, het perioperatieve proces en infectiepreventie.</p>
6. Zorgverleners werken doelmatiger en leveren meer gepaste zorg aan patiënten doordat Patiëntenfederatie Nederland met andere zorgkoepels samenwerkt aan kwaliteitsinstrumenten.	<p>1. We dragen bij aan realisatie van de hoofdlijnenakkoorden medisch specialistische zorg, huisartsenzorg, wijkverpleging en de afspraken in de paramedische zorg en voeren de gezamenlijke kwaliteits- en doelmatigheidsagenda en afgesproken acties uit.</p> <p>2. We brengen het patiëntenperspectief in bij de 'verstandige keuzes' en bij zorgevaluatie-projecten van medisch specialisten.</p> <p>3. We geven zorgaanbieders, beleidsmakers en gemeenten gebundelde signalen van patiënten in de vorm van maatwerkrapportages van MKVL.</p>

5. OBJECTIVE 2019: Lobby: Succesvolle lobby door ons politiek proactief te focussen op 3 onderwerpen, en scherper te kiezen in de reactieve en beleidsvoorbereidende lobby

GOALS	STRATEGIEEN	ACTIEPLAN (wie, wanneer)
<p>1. 80% van beslissers in de zorg en politici geeft aan dat de inbreng van Patiëntenfederatie Nederland onmisbaar is bij het nemen van belangrijke besluiten op de 3 onderwerpen</p> <p>2. De overeengekomen doelen op de 3 onderwerpen worden jaarlijks behaald</p> <p>3. 60% van de lobby tijd van het bureau wordt besteed aan de top 3 onderwerpen</p>	<p>1. Patiëntenfederatie Nederland is invloedrijk in Den Haag, bij gemeenten en bij stakeholders in de zorg doordat we actieve inbreng hebben in de juiste scherp gekozen netwerken, zowel in beleidsvoorbereiding als politieke besluitvorming.</p>	<p>We leveren actieve inbreng in de beleidsvoorbereiding en oefenen invloed uit op de politieke besluitvorming. De 6 onderwerpen uit de lobbyagenda zijn daarbij leidend:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Beschikbaarheid en betaalbaarheid geneesmiddelen (bijvoorbeeld Patientregister) • Beschikbaarheid van de eigen gegevens voor de patiënt (inclusief bevorderen van digitale zorg) (bijvoorbeeld Patientgeheim) • Voor elke oudere veilige zorg, wonen en ondersteuning die bij hem/haar past. • Voorkomen van stapeling zorgkosten. • Regie op hulpmiddelen. • Patiëntenparticipatie, en voldoende middelen voor de patiëntenbeweging om haar werk te doen. <p>Dit doen we onder meer door:</p> <ul style="list-style-type: none"> • door een actief netwerk te onderhouden met Kamerleden en hun medewerkers. • voortzetting van de actie kennercadeau voor wethouders. • start van de actie patientcadeau voor de bewindspersonen van VWS
	<p>2. In de lobby naar politiek en media komt onze boodschap duidelijk naar voren doordat we deze weten te consequent framen in 3 thema's die voor patiënten en onze leden van groot belang zijn.</p>	<p>Aan de hand van de 3 kernthema's en de lobbyagenda maken we een analyse van kansen en knelpunten in de begroting voor 2019. Aan de hand daarvan formuleren we reacties voor de media, inbreng voor de begrotingsbehandeling VWS en voor andere debatten.</p>
	<p>3. De patiëntenbeweging treedt eensgezind en krachtig naar buiten, doordat Patiëntenfederatie Nederland als katalysator voor maatschappelijke actie optreedt en succesvolle, slimme coalities sluit.</p>	<p>We betrekken onze lid-organisaties en andere mogelijke samenwerkingspartners actief in de voorbereiding en uitvoering van maatschappelijke acties. We zetten daarbij in op thema's zoals stapeling van zorgkosten en prijzen van medicijnen.</p>

	<p>4. De patiëntenbeweging treedt eensgezind en krachtig naar buiten doordat Patiëntenfederatie Nederland faciliteert dat belangenbehartigers binnen de diverse organisaties onderling uitwisselen, afstemmen en elkaars boodschappen versterken en hun werk regelmatig evalueren.</p>	<p>De signalen van lid-organisaties pakken we actief op in onze lobby-activiteiten en waar mogelijk ondersteunen we hen. We zorgen voor structurele afstemming met directeuren en lobbyisten bij leden op kernthema's, actuele onderwerpen en belangrijke dossiers (pakketbeheer, medicijnen, hulpmiddelen, langdurige zorg).</p>
--	--	---

6. OBJECTIVE 2019 Zichtbaarheid: Patiëntenfederatie Nederland is zichtbaar door ons te profileren op 3 kernonderwerpen via eigen kanalen, media en kanalen van stakeholders

GOALS	STRATEGIEEN	ACTIEPLAN (wie, wanneer)
1. 80% van stakeholders in de zorg en politiek ziet de Patiëntenfederatie Nederland als vertegenwoordiger in de 3 onderwerpen	1. Patiëntenfederatie Nederland is bij voorkeur <u>wekelijks</u> zichtbaar op met name de drie kernonderwerpen door proactief en strategisch pers – en content beleid gericht op <u>publiek</u> , stakeholders, beslissers en politici. En we gebruiken onze goed zichtbare positie in de media ook om onze standpunten over het voetlicht te brengen.	In 2019 vullen we onze 3 thema's in met de volgende prioriteiten: <ul style="list-style-type: none"> • Vraag het de patiënt; • Maak kiezen mogelijk; • Maak de zorg betaalbaar en eenvoudig. Dit doen we door: <ul style="list-style-type: none"> • De 3 kernonderwerpen zijn breder zichtbaar doordat ook leden van de Patiëntenfederatie ze gebruiken in hun uitingen • De Patiëntenfederatie wint aan naamsbekendheid bij het algemene publiek doordat de leden waar relevant in hun uitingen verwijzen naar hun lidmaatschap • Aandacht te besteden aan actuele thema's zoals beschikbaarheid van medicijnen en het regeerakkoord. • actief te zijn op verschillende social media kanalen. In 2019 voeren we de ontwikkelde online communicatiestrategie uit. Deze strategie gaat in op: <ul style="list-style-type: none"> • Hoe zetten we online communicatie in om onze (sub)thema's te agenderen. • Hoe benutten we online communicatie om onze doelgroepen van (keuze)informatie te voorzien. • De ervaringen en beelden van patiënten komen terug in al onze uitingen. • Herstructureren van onze website, zodat duidelijker wordt wat wij te bieden hebben aan informatie voor patiënten; informatie over onze expertrol op het gebied van patiëntervaringen en patiëntenparticipatie en informatie over onze standpunten en opinies voor beslissers en politici.
	2. Patiëntenfederatie Nederland is zichtbaar op 3 kernonderwerpen doordat de hele patiëntenbeweging overtuigd is van het belang van deze onderwerpen en deze ondersteunt en verspreidt.	<ul style="list-style-type: none"> • We onderzoeken wat onze leden doen op de kernthema's en promoten hun acties of werken samen om de boodschap nog krachtiger te maken. • In alle communicatiekanalen is zichtbaar dat we een federatie zijn. • De leden verspreiden mede de boodschap of bepalen mede de actie en ondersteunen en verspreiden deze, doordat ze altijd geïnformeerd worden en verzocht worden om hun kanalen in te zetten. • Op verzoek van lidorganisaties bieden wij relevante en actuele geanonimiseerde citaten en uitkomsten afkomstig van mensen uit de doelgroep waar onze leden de belangen van behartigen.
	3. Patiëntenfederatie Nederland is zichtbaar op de kernonderwerpen door via eigen kanalen en kanalen van strategische partners te werken.	We werken per onderwerp samen met de meest geschikte partners, zoals de Consumentenbond bij de Zorgverzekeringskaart, FMS bij samen beslissen, NOS/Max bij ouderenzorg, etc. Een overkoepelend thema brengen we onder de aandacht bij alle media. De kernthema's zijn uiteraard ook in onze eigen kanalen goed zichtbaar.

7. OBJECTIVE 2019 Innovatie: Meer patiëntgerichte sociale en technologische zorgvernieuwingen worden gebruikt doordat we ervaringsdeskundigheid inbrengen bij de (door)ontwikkeling en we het gebruik helpen bevorderen.

GOALS	STRATEGIEEN	ACTIEPLAN (wie, wanneer)
<p>1. Per jaar hebben we minimaal 3 goede zorgvernieuwingen van elders actief opgehaald en helpen opschalen</p> <p>2. Eind 2019 kan iedereen beschikking hebben over een persoonlijke Gezondheidsomgeving die voldoet aan MedMij.</p>	<p>1. Het invullen van randvoorwaarden voor en bevorderen van gebruik van persoonlijke gezondheidsomgevingen door het vormen van en samenwerken in een brede coalitie.</p> <p>2. Vergroten van patiëntbetrokkenheid bij implementatie digitale zorg. Bewustwording vergroten door patiënten inzicht te geven in de meerwaarde die digitale zorg voor hen kan hebben en hen te helpen keuzes te maken en er veilig mee om te gaan</p> <p>3. Opschaling versnellen van bewezen sociale en technologische innovaties door het inrichten van een opschalingskatalysator, waarin partijen uitdagingen integraal bekijken (inclusief patiëntervaring) met de wil om problemen op te lossen.</p>	<p>Patiëntenfederatie Nederland is penvoerder van het Programma MedMij 2019 . Stichting MedMij beheert het MedMij afsprakenstelsel. Patiëntenfederatie maakt deel uit van de eigenaarsraad.</p> <p>In 2019 ligt de nadruk in het programma MedMij vanuit Patiëntenfederatie Nederland op:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Meerwaarde van (functies in) PGO concretiseren om bewustwording en gebruik bij patiënten (i.s.m. lidorganisaties) te stimuleren • betrekken van patiëntenorganisaties om het MedMij verhaal uit te dragen naar hun achterban • Patiëntperspectief is onderdeel van de implementatie van MedMij bij zorgaanbieders/zorgverleners <p>DigitaleZorgGids (DZG) wordt dé keuzehulp om die digitale zorg te vinden die het best bij iemands persoonlijke situatie past:</p> <ul style="list-style-type: none"> • meer aandoeningspagina's in samenwerking met de lidorganisaties. • Sterke link met MedMij: PGO-keuzehulp <p>In de Vliegwielen-coalitie voor digitale innovatie in de zorg werken zorgaanbieders, verzekeraars, leveranciers, koepels en patiëntenorganisaties in 2019 verder aan de opschaling van telebegeleiding bij hartfalen en digitale keuzehulpen bij samen beslissen, zodat alle patiënten in Nederland op korte termijn hiervan gebruik kunnen maken. De coalitie kiest in 2019 nieuwe toepassingsgebieden en zal ook implementatiebegeleiding gaan bieden.</p>

	4. Het creëren van scherp afgebakende randvoorwaarden voor digitale zorg door betrokkenheid bij landelijk beleid.	<ul style="list-style-type: none"> • Inbreng van het patiëntperspectief bij totstandkoming van landelijk beleid rond de thema's: overdracht tussen professionals in de keten, medicatiegegevens, (informatie)standaarden, privacy, normen voor informatiebeveiliging, toestemming/autorisatie, big data • 2. Bijdragen aan de outcome-doelen van het Informatieberaad i.s.m. patiëntenorganisaties • Patiëntgeheim uitwerken in beleid en politiek
--	---	---